

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este

Készítőkötés: Wekerle-ter 671.

Felelős szerkesztő:

Biró Pál.

Főmunkatárs:

Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyenlő ár 10 fillér K. adóhivatalt: Landemann Miksa és Társánál, Wekerle-ter 50 Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Vármegye és közigazgatás.

Irá: Wiczmány Ödön.

I.

Butka. 1900. július hó.

Évekkel ezelőtt, amikor a vármegyék újra szervezésének kérdése aktuális kezdett lenni, azzal magam is foglalkoztam. — E tárgyban az 1890-ik évben röpiratot is írtam és az akkori Zemplén hasábjain néhány cikkem is megjelent.

Azon cikkekben és röpiratomban, állást foglaltam azokkal szemben, akik azon, szerintem téves iskolának valának hívei: hogy a vármegye önkormányzata a miniszteri felelősséggel és parlamenti kormányformával össze nem egyeztethető. — Ebből folyólag szertük, a vármegye régi rendeltetése, amely őt az alkotmány védőbástyájává tette, a multak emlékei közé tartozik?!

A reánk következett idők ellemeinek látszottak igazat adni.

A vármegye terméből kihalt az érdeklődés.

A bizottsági tagokat alig melegítette fel néha-néha egy-egy választás. — A hatalom birtokosai gyönyörrel élvezhették működésük eredményeit s kéjelegtek hatalmuk ellentállhatatlanságában. — Száló igévé vált: a kormány minden, a vármegye semmi, — teljes volt a hatalmi központosság.

A pessimisták és centralisták hirdették, hogy ime a tényleg igazolják, hogy a vármegye magát túlélt. Alkotó elemei kihaltak. — Az intézmény maga is haladoklik. — Az ily tehetetlen intézménytől, amelynek önlete is csak kegyelem, azt várni, hogy ez legyen a haza alkotmányosságának védőbástyája: botorság.

A tudomány, az élet, a tapasztalat, a mondott elmélet ellen szólanak bár, de tényleg, hazánkban — elég meggondolatlanul — még csak egy év előtt is, oly közszellem rombolta közéletünket, amely rohanva sodorta hazánkat a bürokrácia és központosság, minden szabad társulást elnyelni törekvő örvényébe.

Az általam is vallott tanoknak a letűnt rendszer alatt — amelynek jómagam is áldozatul estem — csak kevés hive maradt.

Hála a gondviselésnek, a dermesztő idők hatása alól ocsudni kezdünk. Tisztultabb fogalmak és az önkormányzat iránt meleg érdeket tápláló szellem hatása alatt, a vármegyék is ismét kezdenek foglalkozni saját sorsukkal és jó reményt táplálunk, hogy a nagyfőntosságú kérdések helyes megoldása előtt állunk. Ezen érdeklő-

dés keletkezésére vall, hogy ezen vármegye közigazgatási bizottsága is, megbízta Dókus Gyula főjegyzőt, barátomat, hogy *„a közigazgatás hiányait és szervezeti hibáit feltűntető»* emlékiratot írjon. Az emlékirat történeti reflektiókkal kezdődik, de mert ezekkel a kérdésekkel szoros összefüggésben nincsenek, ezektől egyszerűen eltekintethetünk.

Nagyobb hiánya azonban a műnek, hogy az emlékiratban a felvetett kérdések, úgy amint adva vannak, rendszeresen nem tárgyalhatók.

Igaz, helyesebb leendett, ha a közig. bizottság, ezen nagy horderejű ügy előkészítésére egy bizottságot bizott volna meg, amely a kérdéseket behatóan megtanácskozván, a főjegyzőt urat munkálatainak legalább momentumszerű részére utasította volna. — Könnyebben oldotta volna meg a főjegyző ur is feladatát és nagy szorgalmat és sok időt kívánó munkáját, inkább alakíthatta volna tömörebbé, rendszeresebbé és a kérdések lényegét adatokkal megvilágítván, kaphattunk volna javaslatokat, nemcsak a helyi közig. hiányok, de az általános szervezeti hibák orvoslására nézve is. Részemről, amidőn az emlékirathoz egész tárgyilagosan hozzá szölok, azt nyomon nem követhetem. Amennyire lehet csoportosítani töreksem a kérdéseket és azokra lehet röviden, megteszem szerény észrevételeimet.

Kezdjük elől.

Az emlékirat 8-ik lapján olvasható: „Állami szervezetünk megváltoztatása folytán, az alkotmány alapját ma a nemzet egészének érdeke képezi és ennek hathatós védelmét, az országunk nemzeti jogállamára leendő kiépítésére a módzatokat, ma csupán a nemzet egységes ereje adhatja meg. Ennek teljesítését pedig az 1848-iki törvényeink, a tvhozás és az abból alakuló felelős kormány kezébe tették le. A vármegyék feladatainak ily iránybani teljesítésére, már nemcsak nem hivatottak, de a törvényeink által alkotmányvédelmi működésükben korlátozva is lettek.»

Nem egészen világos és érthető, mit akar szerző ezekben kifejezni. Az eseményeket összetéveszteni látszik a törvényekkel, sőt emlékirata során önmaga czáfolja meg abbéli állítását, hogy a vármegyék a törvények által lettek, alkotmányvédelmi működésükben korlátozva?!

Mert hiszen önmaga mondja, hogy a parlamentáris kormány-

forma nemcsak megengedi, hanem közig. szervezetüknek fogva követeli, hogy a népek alkalmalgyen az országot érdeklő nevezetesebb érdekekben nézetét, óhaját elmondani. sat. sat.

Ha ez így van, akkor természetes, hogy a vármegyék önkormányzati hatáskörük gyakorlásában és alkotmány-védelmi teendőik teljesítésében nem az 1848-ik évi törvények által lettek akadályozva, ezeknek okai másut keresendők.

El nem fogadható tisztelt barátomnak az az állítása sem, hogy közigazgatásunk tarthatatlan és hogy ezen helyzetének forrását a közigazgatás szervezetlensége és ebből kiloyólag az állami közigazgatásnak, az önkormányzati közigazgatással való összezavarása képezi.

Itt mindjárt megjegyzem, hogy t. barátomnak, az állami közigazgatás- és önkormányzati közigazgatásra nézve tett kijelentése, magyarázatot kíván. — Mert a közigazgatás, akkor állami, ha azt állami közegek intézik, ellenben akkor önkormányzati, ha azt önkormányzati közegek végzik. Azt hiszen, ezt nem lehet összetéveszteni. — Vagy talán másként érti ezt a szerző?

Állapodjunk meg tehát itt. Tisztázzuk a kérdést, elfogadható-e az, amit szerző mond a vármegyéről és a közigazgatás tarthatatlanságáról. Én mint mondtam, azt valom, hogy a vármegye önkormányzati élte, nem azért nem működött, mert működése teljesítésében az 1848-iki törvény által korlátozva lett, vagy pedig, mert az állami közigazgatás, az önkormányzati közigazgatással összezavartott. A rossz iskola vonta maga után a rossz következményeket.

A népképviselői kormányforma, az eddig feltalált formák között, a legjobbnak bizonyult ugyan, de csak ott és akkor: ahol és amikor az tisztán és becsületesen kezeltetik.

Akik azzal élni nem tudnak, vagy azzal visszaélnék, rosszabb az, az egyeduralomnál is. A népképviselői kormányformának, minek eddig legnagyobb részt, csak árnyékos oldalával ismerkedtünk meg, melyeknek természetes folyamánya volt, egy korlátot nem ismerő, kormányhatalom tüntengése, amely minden önkormányzatra és társadalmi öntevékenységre halált hozó és csak az ezekkel nem rokonszenvező elemek erősödésére és elhatalmosodására alkalmas.

Mert megdönthetetlen azon igazság: hogy, ha egy nemzet elvesztette erejét az önkormányzathoz,

szabadsága lassan sorvad, amíg kimerül és következik a rabszolgaság. S e tétel igazsága szól a közélet minden ágára. Mert nincs szabadság önkormányzat nélkül, *valamint nincs önkormányzat szabadság nélkül.*

Sátoralja-Ujhely, július 30.

Függetlenségi párt? Zemplénvármegyében — úgy beszélük — volna egy függetlenségi párt. Hol? Azt a legjobb ügykezet mellett sem tuduk felvezetni. Tudjuk ugyan, hogy némelyek felbuzdulnak a megye régi függetlenségi dicsőségén, de pártot nem látunk sehoh. Partvezér, elnök, jegyző létezik a papiroson, az is eldugva valamelyes régi asztalfülkében. Hát most amikor végre elfött az ideje annak, hogy az országban és vármegyénkben is erősen felbuzgó reakcionárius, néppártiaszkodó, klerikális irányzatokkal kell szembeállni, amikor az országos függetlenségi párt mintegy vészjellel adta tudára az országos hiveknek, hogy nagyobb szervezkedésre készül és elvárja a pártívek csatlakozását: akarjuk hinni, hogy a Kossuth Lajos szülőföldjének vármegyéjében nem fog szégyenkezve visszahuzódni a függetlenségi pártnak az a tekintélyes gárdája, amely ezelőtt még nyíltan sorompóba szállt a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt eszméért. Most valóban int az óra, és innam a tizenkettődik órában vagyunk. Nem szabad készületlenül fogadnunk azt az aknamunkát, amely a mai szabadelvű párt gyengesége mellett oly serényen és zavartalanul halad előre. Az igazi liberalizmus és nem a pártkeretekbe szorított liberalizmus érdekében és e jellen kell megindulni a szervezkedésnek. Össze megkezdődik az országos párt nagy szervezkedése, erre az időre készen kell állani a zemplémei függetlenségi pártnak is és illő tisztelettel, köteles buzgalommal, méltóan régi tradíciójához, közmeműködnie kell az illiberális politikusok reakcionárius aknamunkája ellen — és a függetlenségi, az igazán liberális eszmék győzelmére.

Zemplén és a közigazgatás reformja.

Dókus Gyula emlékirata a közigazgatás szervezéséről nemcsak lokális, de országos terjedelemben is erősebb hullámokat vert. Megemlékeztünk már arról, hogy ezzel a munkával a B. H. terjedelmes vezércikkben foglalkozott, és ilyképp a figyelem amelylyel ez az emlékirat találkozott sokkal nagyobb fontosságu semhogy azt regisztrálás nélkül szabadna hagynunk. És habár Dókus emlékiratának tendenciája némely tekintetben ellenkezik is a mi politikai álláspontunkkal — mégis örömnünknek kell kifejezést adni, hogy az emlékirat a nyári holt idényt élénk, jelentőség tette. Dr. Kossuth János két egymásután következő vezércikkben méltatta az emlékiratot, dicséretes szakértelemmel és éleslátással. Lapunk mai számában Wiczmány Ödön kezd el cikksorozatát ugyancsak a Dókus emlékiratának inspirációjából. Wiczmány cikke is eltér a mi politikai meggyőződésünkől. Amde tagadhatatlan tény, hogy ez az emlékirat és ezen a nyomon felsajdult megvitatás, historiat teremt Zemplénvármegyében. Ez a vármegye, amely ezelőtt szellemi tekinté-

lyével imponált az országnak és sokoldalú vezérserpét vitt: a közel múltban mintegy elmerülni látszott a meddő téletésben. Most *Dokus Gyula*, háta mögött 30 éves közigazgatási múlttal, *Wicmándy és Kossuth* a megyei közélet tekintélyei sorompói álltak, hogy a közigazgatási reform építéséhez egy pár téglát ők is lerakjanak.

A belügyminiszter a jövő hónapra szaktanácskozást hív össze a közigazgatási reformmunkálat előkészítéséhez: ezek még csak amolyan alapozások. A kodifikációs munkálatok óriási tömege fogja követni az alapozást és még sok idő telik el, míg a ma felvetett eszmék megvalósulva láthatjuk: mégis két örvendőtényr kell naplónba vezetnünk. Az egyik az, hogy *Zemplénmegye* a főjegyzője emlékirata nyomán ismét magára vonta az ország figyelmét és mint a fővárosi sajtó tolmácsolja hosszú lethargia után jelentősebb súlyllyal. A másik az, hogy ezen emlékirat egy minden ízében szép és üdvös vitaközlést szült.

Ilyen irányban haladva újra remélhetjük ebben a megyében az egészséges közszellem ujjáébredését.

HIREK.

K. ung. Postofizial.

„Zu der am 12. August 1. J. in Satoraj-Ujhely stattfindenden Trauung unserer Tochter mit Herrn Wilhelm Braun k. ung. Postofizial werden Sie hoff geladen.“

E meghívó jutott kezünkbe, magyar kir. állami alkalmazottól ered és németül van szerkesztve, — egyszerű, rövid, de annál ocsinányabb; valóságos arculásapá a magyarosodás érdekében tett országos akciónak.

Jaj nekéd magyar — ellenségeket nevelés saját kebleden, kenyeret adsz alkalmazottnak csak azért, hogy meg hívja, eltárgadják nyelvedet!

Mert hát Braun uriak mint m. kir. posta és távirata segédültszinek jobban hangzik, a német szó előtte a magyar nyelv egészen közönyös, — hiszen egész nap hallja hitvasda teljesítése között — megupta, hát el is dobja, neki a magyar nyelv csak kenyérfelkereséssel jó, azt hiszi nagyobb hatást ér el szive választottjánál, ha valami különös, nem minden napias nyelven hiv vendégeket lakodalmára, — erős meggyőződése az, hogy ez által boldogabb lesz, — kivételközik a legényéletből, hát el kell hagyni a nyelvet is; hiszen a szerelem vak, mindent meg lehet tenni érte!

Hát nekünk Braun ur házasságához semmi közünk, az minket nem érdekel, de igenis elvartuk volna Braun Vilmos urtól, azt, hogy mint m. kir. állami tisztviselő meghívóját magyarul szerkesztse, vagy pedig ha már ezt tenni nem akarta, legalább rangját ne tette volna közé, de másodsorban az általunk jó hírnévnek ösmert posta- és távirata tiszt reputáció érdekében megköveteljük, hogy Braun Vilmos segédültszint ur ne bitorolja a tisztí címet, illetve tudja meg Braun ur azt, hogy segédültszint németül nem »Postofizial«, hanem »Postaccessist«, mert föl nem tehető az, hogy egy posta- és távirata tiszt azaz ugnyezvezt »Postofizial« ilyen példátlan és kvalifikálatlan hazafiatlanságot kövessen el és ily esorbát ejtjen a magyar kir. alkalmazottakon.

Talán védeni akarná magát Braun ur, hogy a meghívó összedállítása nem töle ered — ezt azonban előre is meg kell cáfolnunk, mert a meghívó Miskolcra az ő tartózkodása helyén készült és így annak összedállásáról neki feltétlen tudomása volt.

Egyekbenek ajánljuk Braun urat a magyar kir. állam jóindulatába, — bírálja meg ezen tettét a felsőbbség, meg saját lelkiismerete.

Tiszaparti.

A szabálytalan veszttség.

Egy zemplénmegyei városkában történt, hogy egy kis fut megharapott a vesztett kutya. Fölszállították a budapesti Pasteur-intézetbe, ahol annak

rendje-módja szerint beoltották és aztán visszaküldték a fatornyos hazájába. De az apjának jól az emlékezetébe vésték előbb, hogy szeptember tizenötödikére vigyázzon ám, mert akkor fog majd jelentkezni a beoltás hatása.

Ettől kezdve azután a felvidéki városoknak meg volt a maga igazgató-érdekesége. Mindenki szeptember 15-ére várt, amikor az előre bejelentett veszttség ki fog történi. A nagy látványosságra a szomszédokból is jelentek vendégek, úgy hogy az »ünneplé« mindinkább nagyobb szabásúnak ígérkezett.

Amde tegnap egy váratlan valami jött közbe. Ugyanis az apa rémülten átszaladt a helység nyagtekintélyé és mely tudomány orvosához:

— Doktor ur, jaj jöjjön gyorsan, mert a fiam daganata...

— Az orvos ur rántett a naptára és hidegvérrel szól!

— Ugyan ne bolondozzék! Menjen haza egész nyugodtan, nem lesz semmi baj Messze van még szeptember 15.

Az apa hazament, de most meg az asszony futott át:

— Doktor ur! Doktor ur! A fiamon kezd kitörni a veszttség!

A doktor ur kezdett indulatoskodni: — Ugyan már hogy beszélhet ilyenmit! Julius közepé táján!

— De kérem, a fiam egészen oda van!

— Az nem lehet, punktum. Ami szabály, az szabály. A fia daganatára pedig tegyen forró kását és mondja meg neki, hogy ne türelmetlenkedjék, hanem várja be szeptember 15-t.

Haza ment az asszony, de nyomban vissza jött vissza. Az orvos már mesztől rákiáltott:

— No mi baj már megint?

— A fiam...

— Rakjon rá forró kását, megmondtam már egyszer!

— Háiba az kérem. Ép az imént halt meg szegény...

A doktor ur megdöbbenne kiáltott fel:

— Hallatlan! Ilyen korán! De ilyenek maguk mind! Maguknak meg egy Pasteur-intézet se imponál.

— A zemplénmegyei városkában pedig általános az elkeveredés a kis füeska ellen, aki oly vakmerően megsértette a szabályt és egy érdekes látványosságtól fosztotta meg a közönséget.

— A negyedél lejártával fölkerjük tisztelt vidéki előfizetőinket, hogy hátrálékaikat beküldjen a előfizetésüket megújítani sziveskedjenek.

Nyáron az egész furdó-óvad alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatnak tartózkodási helyet.

— Felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős: a szerkesztőség.

— Külön kiadás. Lapunk e hó 30-án Umberto királynak Monzában történt megöltésétől a laphoz érkezett táviratok alapján délután 4 órakor külön kiadást rendezett, melyből egy pár száz darabot rövid idő alatt szétkapdostak.

— Felsőadományok. Ő felsége a király Deák Elek csicsokai és Viszlóczki Jenő repejői lelkészeknek 50—50 kor, — továbbá Kovács Endre radó, Megella Illés satorajai uhelyji nyugd., Sztrizsák János novoszécliai tanítónak magánpénztárából 30—30 korona adományt küldött.

— Esküvő. Julius 28-án szombaton esküdt meg Tolesván *Constantin Cornelia*, *Constantin Ottó* és neje leánya, *Bodenösz* Viktor főhadnagygyal. Az esküvő szép családi körben folyt le, a közel rokonság kísérté az anyakönyvezetetőhöz és a templomba a tündérszép menyasszonyt és boldog vőlegényét. Kedélyes ebéd után vonatra ült a fiatal pár és haza utazott Eperjesre.

— Lengyel Endre dr. jubileuma. A zemplénmegyei orvosok és gyógyszerészek egyesülete augusztus hó 26-án a Boek-kertben jubilaris ünnepséget tart dr. *Lengyel* Endre sárospataki orvos

doktorságának 50 ik évfordulója alkalmából, Az ünnepségre a meghívókat már szétküldték. Az ünnepélyen egy díszalbumot is nyujtanak az az ünneplőnek, mely az egyesület tagjainak névaláírásait tartalmazza.

— Nemeslelkűség. Nem kell még félnünk, hogy a felekezeti harcok lángba borítják hazánkat. Azok, kik még vármegyénkben is fel akarják támasztani a sötét középkornak testi és szellemi inquisitóját, megfélemlítkeznek arról, hogy Magyarországon a Szmracsányiak, Wofalkák, Kis Aronok, Kun Bertalanok örököndek az isteni emberszeretet felett. Egy kis rövid reproductió közlünk, megérti ezt mindenki. — *Stéphan* Gabor máczai nagybirtokos a román házátlanná lett szidők részére a fővárosban alakult ad hoc bizottságnak 200 koronát küldött be.

— Házisság. *Gaál* Ferenc volt uhelyi főgymnasiumi tanár augusztus hó 9-én fők örök huséget esküdni *Rézai* Ilonka kassaszonnyak Keszthelyen.

— Halálozás. *Mendik* János az uhelyi iparosoknak egyik köztisztelőben álló tagja, e hó 29-én hosszas szenvedés után meghalt. Egyike volt azon vesztéseknél, akik a függetlenségi eszmét egész életükön át hatáskörükön belül szívvel, lélekkel pártolták. Hosszu ideig volt választott tagja Uhely város képviselőtestületének, a hol szóval és tettel dolgozott városra érdekének előmozdításán. Az elhunytat családja fájdalma és nagyszámu tisztelőinek igaz részvétele kísérte a sírba. Temetése e hó 31-én ment végbe.

— Az ipartestület újabb balsikero. Akarmennyi is benünk a jóindulat, nem tudjuk ráogni az uhelyi ipartestületre, hogy rózsabokorban, vagy burokban jött volna a világra, mert a jószándéka mellett sincs szerencséje. A mulkói botlását mindenáron jóvá akarta tenni és meg akarta mutatni, hogy még sem olyan rossz gyamja az iparosok érdekeinek, mint amilyennek ismerik. M idjárt ejtette, hogy tagjai közt új egyet, tapasztalatok szerzése végett, állami segélyvel fel küld a párisi kiállításra. Ez szerencsés ötlet volt, jóindulatra is mutat és a mi fő, sikerült is, csupán a tag megválasztásánál tévedt egy kicsit. Lapunk mulkói számban megírta, hogy a kiküldött *Röllny* csak 6—7 hónapja telepedt meg Uhelyben és így a legesekélyebb garanciát sem nyujt arra, hogy tapasztait itt érvényesíti majd. Most meg, a mint megtudtuk, *Röllny* nem is magyar honos (szül. Troppauban illetősége ugyanott) és így még nagyobb a mulanyatlanság, még érthetlenebb azoknak a iparosoknak a mellőzése, a kik érdekeiket is szeretek tudniuk is van, régen tagjai az ipartestületnek, a kiket körülmények Uhelyhez kötnék és főleg magyar polgárok. Ezen azután elgondolnunk semmiképen sem lehet, ha csak azt nem tesszük fel, hogy *Röllny* e kitüntetés, jutalmazása azoknak az érdemeknek, melyeket az ipartestületnek a közelmúltban leajlott vilharos harcában szolgálataival szerzett. De hát ezt elvégre is lehetett volna másképen, talán priatim megjutalmazni és nem a magy. állam pénzevel, mert erre törvény szerint és első sorban eskis a magy. állam polgárai tarthatnak igényt. Ha már csakugyan jóvá akarja tenni az ipartestület, az iparosok érdekein ejtett esorbákat, úgy mondjon le *Röllny* nak és válasszon egy olyan törvénykivanta iparost, a ki egyuttal magyar honos is.

— Halálozás. Valahányszor csak egy fiatal életet olt ki a halál, mindannyiszor eszünkbe jut a létört virág, a koran elfonnyadt lilium szomorú sorsa. Az életörökön kiálása, szépségének az elmulása s be nem teljesedése annak a fiatal, rózsás világnak, melybe a fiatal lélek annyi szereteten, annyi szerelmen alapuló boldogságot, aranyos reményt álmodott bele, teszi megindítóva a fiatalok halált. A feltuno szépségű *Ujfalussy* Sárkít is e hó 28-án abban a korban tölte meg a halál, a mikor még csak sejteni, reményleni kezdte az élet és himni annak boldogságát.

A fiatal szép leány szomorú halála mindennit igaz részvételt keltett.

— Az új színházgató. *Halasi* Béa, a kassai színház volt művezetője a napokban Uhelyben járt és terveinek sikerült megnyernie a színhelyi bizottságot. Az intelligens és tetterős színházgató egyik főfeladatátul tűzte ki az »Észak-Keleti Szini Szövetkezet« megalakítását és egy a vidék legkiválóbb tehetségeiből álló színházrúlat szervezését. A szini szövetkezet megalakulása ma már csak idő kérdés. Biztos forrásból nyert értesülésünk folytán jelenthetjük, hogy az újonnan kinevezett vidéki színesztet felügyelője gróf *Festetics* Andor Uhelybe érkezik, hogy itt Uhely, Beregszász, Ungvár, Munkács és Nyíregyháza városok irányadó szakbizottságai véleményének meghallgatása után jelentést tegyen a szövetkezet iránt melegen érdeklődő belügyminiszternek, ki az ügyet nagy jelentőségénél fogva minél hamarabb a befejezéshez akarja segíteni.

— A szinai tűz. E hó 23-án, tudósítók értesítése szerint, nagy tűz pusztított Zemplén-Szinán. Veszedelemben forgott a tanító, paplak és a posta is és ezeket csak az épületek mellé illesztett gyümölcsfák mentették meg. Rövid idő alatt 10 ház lett a tűz martaléka, melyek közül csak 4 volt biztosítva. Ollágot a mar betakarított termés, és sok gazdasági eszköz, s így a kár néhány ezer forintra rug. A tuzet valószínűleg játszó gyerekek okozták.

— A sionisták alakuló értekezlete Kassán. Az oroszországi zsidóüldözések felvetették annak idején azt a kérdést, hogy mint lehetne megteremteni Palesztinában egy olyan törvényileg és jogilag elismert, védett országot, ahol az egyes országokból kiűzött, más országokba be nem fogadott zsidóság menedéket, hazát találna. A kérdések megoldását nagyban előre vitte a jelenleg folyó romániai zsidóság üldözése, Kassán, mint Magyarországi egyik végvárosa, s így esetleges allomása egy galicizai aramlatnak: értekezlet tartott, melyen *Rókech* Lázár jeruzsálemi kolonista is részt vett, egy a romániai és más országokból kiűzött zsidók sorsáról tartott felolvasásával. A felolvasásnak óriási hatása volt és egynéhány pere alatt jelentékeny összeget gyűjtöttek össze a Budapestben lévő romániai zsidók segítségével. Végül pedig kiküldötték *Schermann* Simon elnököt és *Héze* Leó alelnököt, hogy egy bizottsággal együtt munkálva megteremtsék a hazai viszonyoknak megfelelő alapszabályok is egy olyan sajtóorganumot létesítsenek Kassán, mely a kérdést támogatja és alkotmányos uton a hatalmat és successive akcióra bírja a sionismus megteremtése érdekében.

— Apró hirdetések felvétele a »Pesti Hirlap« napilap részére kiadóhivatalunkban. Az apró hirdetések díja a »Pesti Hirlap«-ban: 10 szög 40 fillér; minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkkel nyomtatott szó 8 fillér. Az apró hirdetések előre fizetendők.

— Végo az őtforintosoknak. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy az állami pénztárakba kerülő őtforintos államjegyeket már ne bocsássák forgalomba, hanem az ötkoronas tallérokkal pótolják. Ok kegyetlen logikai egymasután! Vész a mulatók desntri és követi a pusztulásba az ő híres »fidibusz«-a, a cigányarc feketeségét enyhítő »flajstrom« is — csupán a cigány marad meg itt a mi apró pénzes világlunkban és sirtatja az ő legkedvesebb ismerőseit, a legnagyobb jóakaróját — a népszerű ötös bankót.

— Késelő férj. *Farkas* Deákos Ferenc kassai szüstermet már évek óta perpatvarban élt családgyal. A minap is heves összeszóllalkozás támadt közte és felesége közt, minik vége az lett, hogy egy kissé kaptos *Farkas* Ferenc felkapva a dikicsét, összevissza szarkalta a feleségét. Az asszony orvosi gondozás alá került, a férjét pedig letartóztatták.

— Pénzhamisítás. A törvény minden szigorú intézkedési dacára nem szünnek meg a pénzhamisítások. Ujabbban azon gyakorlatot veték elő, hogy a 2

fillérest, mely nagyságra és hátlapjára teljesen és csak a vastagságában különbözik a 10 fillérestől, ugyanazt fonsorral vonják be, és így mint 10 fillérest hozták forgalomba és azzal különösen a munkásnépet eszálják meg a nagyobb pénz váltás és fizetésnél.

MULATSÁGOK.

Anna-bál Bényén.

Rendkívül fényesen sikerült Annabál volt vasárnap az erdőbényei fűrdőben. Temérdek vendég és temérdek jókedv volt. Könnyű, világos nő ruhák szemkápráztató sokasága, harmonikának vegyítve a gardemamak sötétebb öltözetével s a sokféle árnyalatu ferülhálkával — nem is szólva azokról, amiknek — vagyis akiknek — ruhák csak keretét képezték — tündérlombba illő látinivalóvá tették a fűrdő tánctermét. Ment is a tánc vígan az egész éjszakán keresztül, amelynek az általános vélemény szerint csak az volt az egyedüli hibája, hogy nem tartott egy félszázaddig, mint a sarki éjszakák. — A jókedv olyan nagy és olyan lelkes volt, hogy még egy karthauzi is táncra perült, az azaz hogy táncra perült volna, ha lett volna ott karthauzi, de nem volt egy se.*

Ott voltak: tolecsvári Nagy Barna, Molnár Béla orsz. képviselő, Hammersberg Miklós, dr. Kun Zoltán, dr. Lácay László, Juhász Jenő, Füzesi és Nemes főszolgabírók, Maklári Papp Miklós és Zombory Emőd tanárok, s még sokan. Ezek persze csak a megyei közélet notabilitásai, — a leányszívek notabilitásait nem írjuk ki, mert bizonyára jobb az ő nevüknek leányszívekbe írva lenni, mint újságpapírosra. Ellenben kiírjuk a jelen volt hölgyeket, mert tudvaleg minden női név egy-egy költemény, a költemény pedig újságba való. Ott voltak:

Asszonyok: Adriányi Káimámé, Battha Ignácé, Basch Tivadarné, Constantin Ottoné, dr. Donáth Józsefné, Füzesi Ödöné, Führer Sandorné, Hammersberg Jenőné, Hammersberg Miklósné, Horvath Jánosné, Kisfalussy Ferencné, Kovács Gaborné, Karácsonyi Jánosné, dr. Kun Zoltánné, Katona Györgyné, öz. Kópataky Gyuláné, Lingauer Jenőné, dr. Lácay Lászlóné, Morvay Pálné, Maklári Miklósné, Mezőssy Gusztávné, Színyi Gerzsoné, Székely Lajosné, Szücs Gyuláné, Szomjas Gusztávné, Somlyódy Lászlóné, Zombory Emődé.

Leányok: Adriányi Olga és Elza, Battha Erzsike, Buza Boriska, Constantin Myra, Hammersberg Elza és Helen, Horvath Etelka, Kurucz Margit, Kovács Ilonka, Karácsonyi Ilona, Kosinszky Berta, Kun Margit, Josa Jolán és Anna, Lingauer Erzsike, Lácay Sárika, Massenke Lenke, Maklári Margit és Ilona, Mezőssy Olga, Mezőssy Anna, Spisák Ida, Szimnyey Mariska és Boriska, Szücs Irénke, Téglássy Gabriella.

— **A sátoralajuhelyi dohánygyári munkások** e hó 5-én a régi „Nyulkerthelyiségben nyári táncmulatságot rendeznek.

TANÜGY.

Az állami elemi iskola értesítője.

Sátoralja-Ujhely, július 30.

Ezen cím alatt a „Felsőmagyarországi Hírlap” ez évi július hó 25-én megjelent 59. számában egy hosszú cikk jelent meg, mely bonckés alá veszi tanintézetünknek évi értesítőjét. — A kritika tárgyilagosa vagy nem tárgyilagosa, — igazságos vagy nem igazságos, — enyhe vagy túlságosa volta felett nem óhajtok vitába bocsátkozni itt, ezt mindenestre megselecszem majd ott, ahol arra jogosult vagyok, ahol észrevételeim megtenni szoros

* Pedig, amint halljuk, Tolecsván most egy karthauzi-zárda alakult.

kötelességem is, t. i. tanintézetünknek legközelebbi értekezletén.

Amiért és ami ellen tollat fogok, az a jelzett cikk befejező része, melyben a t. Szerkesztő ur — vagy a cikkíró hibáztatja tanintézetünket, hogy oly kevés befolyást érvényesíthetett összeállításában. Ezt a hibáztatást igyekszem és Ivanom én meggyengíteni, sőt kimondom bíráim: visszazavartam s épen csak azért, mert **tanintézetünk** ily megrovást ugyancsak nem érdemel.

Iskolánk állami iskola s mint ilyen, kell hogy az állami iskolák részére kiadott utasítások és rendeletek értelmében vezetések és működjék. — A több tanítóval bíró állami iskoláknál pedig semminek de semminek nem szabad történni a tanintézet tudta, — megállapodása, határozata nélkül. Minden — de minden intézkedésnek, ami az iskola beléletét, a tanerők működését illeti s a legtávolabbi is érinti, — magán kell hordania az „együttműködés” jellegét, hogy úgy mondjam bélyegét. Ez állításomat megerősíti az 1899. január 8-án 88367/98. sz. a. kelt kultuszminiszteri rendelet is, amely a többi között azt mondja: „hogy az igazgatóval megbízott tanító a többi tanítóknak nem hivatali felelőse, hanem azokkal együttműködve az intézet beléletének irányítója...”

Vagy nézzük az áll. isk. gondnokságok számára kiadott miniszteri Utasítást. Ez utasítás 37. §-ának 3. szakaszában a 2. pont alatt azt találjuk, hogy súlyosabb kihágások esetén az igazgató még a saját osztálybeli tanuló fölött sem bíráskodhatik önhatalmulag, hanem csak a tanítótestülettel együtt.

Ugyancsak ez az „Utasítás” még azt sem engedeli meg az igazgatónak, hogy évi jelentését a tanintézet előzetes tudta nélkül állítsa össze, ellenkezőleg utasítja az igazgatót, hogy az igazgatói (évi) jelentését a tanítói tanácskozásban megállapított terv szerint készítse el s azt az iskola minden tanítójával aláírta terjesztse a gondnokság elé. (37. §. 3. 10.)

Még egyet! A tanítói értekezleten (havi gyűlelkeken) minden kérdés felvethető, mi az iskola beléletére vonatkozó, melyek a tanintézetre s közvetve így az iskola fejlődését, felvirágztatását előzoza — ezek kapcsán tehát személyi ügyek is. Hogy pedig az ily személyi ügyek is a tanintézet gyűlésé elé tartoznak, világosan kimondja a gondnoksági utasítás, mely a 37. §. V. szakaszában az 1. pont alatt így szól: „A gyűlés általános szótöbbséggel, személyi ügyekben titkos szavazattal határoz.”

Mindezeket azért idézem, hogy nyilvánvalóvá, kétségbevonhatlanul legyen azt hogy az állami iskolák vezetése a tanintézet együttműködésén alapul s hogy az iskola beléletére vonatkozólag semminek sem szabad történnie a tanintézet tudta és hozzájárulása nélkül. — Az áll. isk. tanerőink egyenlő jogai vannak, az áll. isk. tanintézetben az igazgató sem több, az igazgató sem több személy a testület bármelyik tagjánál. Anyival van több joga, hogy tanácskozásainkon az igazgató elől, ő mondja ki a többség nézetét határozatképpen s a többség határozatának érvényt íparkodik szerezni, még ha az a határozat az ő nézetétől eltérő is.

Amely állami iskola ez elveken alapszik, ott az iskola áldatosan működik, ahol ellenben a vezetés nem az együttműködésben gyökerezik, ott az iskola működése áldáshozó nem lehet, ott az iskola beléletében egészségtelen állapot uralkodik, melyet sürgösen szanálni kell.

Nálunk sajnos nincsen együttműködés. A mi iskolánknál, mintha nem is állami iskola volna, az igazgató mind a testület tudta, közreműködésével, megállapodása, megkérdezése nélkül végez.

A beiratások a múlt tanévben szept. hó 1-én vették kezdetüket. Erről a tanintézet kétharmadára mit sem tudott, erről a testület nagytöbbsége hivatalosan nem értesítettet.

Az évi záróvizsgálatok felől, hogy azok mennyi idő alatt s minő sorrend-

ben folyjanak le: a tanintézet meg nem kérdezett, hogy a testület óhaja a gondnoksnak tudomására juthatott volna s így történt meg azután az, hogy egyik tanító épen 2 héttel tovább huza az ígát, mint a másik, — hogy a vizsgák rendje az osztályokat tekintve össze-vissza kuszált állapotot teremtett: a protekeciók előbb, a kegyvesztettek legutóbb vizsgáztathattak le tanítványaik, s hogy a tanerők mint vándor cigányok rendes tantermeikből szokatlan, egészen más helyűt fekvő épület termibe vitték tanítványaik vizsgára.

A tanév végén zárónap volt, erre nézve sem kérdezett meg a tanintézet, — az ünnepség programjába a tanintézet nem folyt: az igazgató „körrendeletet” (!?) bocsátott ki s abban ő határozta meg, hogy melyik osztályból ki fog szavalni s ki fog búcsuszedetet tartani.

A nyugalomba ment kir. tanfelügyelőltől iskolánk növekedéi a tanév végén ünnepélyesen elbúcsúztak, egy virágcsokrot adtak át neki, melynek szalagján az a felirat volt: „A legnevesebb tanfelügyelőnek, az áll. iskola növekedéi.” A legfűesebb a dologban az, hogy növekedéink e búcsuünnepélyéről sem a tanintézetnek, sem a tanulóknak tudomása nem volt, azt az igazgató a testület nélkül a VI. leányosztály növekedéivel rendezte.

Itt melleleg megjegyzem, hogy a t. Szerkesztő ur vagy cikkíró értesítőről írt kritikájában nem tett arra nézve megjegyzést, hogy Nemes Lajos kir. tanfelügyelő nyugalomba vonulását az értesítő még csak egy szóval sem emlekezett meg. Ennyit pedig csak megérdemelt volna az, akinek úgyszólván áll. iskolánk létesítése első sorban köszönhető. Talán nem vették észre ezt? Hiszen e hiba mellett az értesítő ellen felhozott fogatkozások mind eltorpultak.

Az évi értesítő összeállításában részünk csak annyiban volt, hogy beki-vánatolt tőlünk a vezetésünkre bízott növekedék névsora és érdemsorozata s az osztályunkra vonatkozó statisztikai adatok. — De hogy az osztályozásnál minő elveket kövessünk s mely szempontokat tartsunk szem előtt, arra nézve meg nem kérdezettünk. Ebből magyarázható ki az a disharmonia, a mely értesítőnkben a fejünkre olvastóról sem vehettük fel a kérdést, mert hiszen június hóban, a tanév legfontosabb havában bemünkelt a zárónapesség előtt még csak havi gyűlésre sem hívtak össze az igazgatót.

Az igazgatói évi jelentésre vonatkozólag idéztem az „Utasítást”; — itt csak annyit jegyzek meg, hogy e jelentésre vonatkozólag tanintézetünk meg nem kérdezett, tanácskozásainkon ez a jelentés tárgya nem volt s így nem is a tanítói tanácskozásban megállapított terv szerint készült s a tanintézet ily igazgatói évi jelentést nem írt alá.

Már most kérдем a t. Szerkesztő urat, hogyan folytathatunk volna be az értesítő összedítésében, a mikor még csak meg sem kérdezettünk? Tehát — ezeket az állapotokat tudva — hibáztatja e továbbra is tanintézetünket?

Szinte hallani vélem, hogy azt válaszolja a t. Szerkesztő ur: hogyha ily állapotok uralkodnak az áll. iskolában, miért nem szólalunk fel ellene? Hát kérem tisztelettel, felszólaltunk bizony mi, még pedig nem is egyszer ezek ellen s még sok egyéb szabálytalanság ellen s mi lett a vége? Az, hogy a felszólalásra azt mondta a gondnokság, hogy „sérti a függelmezt”, „zavarja a tanintézet belképét”, „összeferhetetlen” stb. — a kir. tanfelügyelő pedig, hogy a felszólaló „aknamunkát végezté innét áthelyezendő”. — s erre a sok vádra azt, aki igazán az iskola felvirágztatásán működött, megzaklatták fegyelmi vizsgálattal. Ily körülmények között kinek legyen azután kedve az isk. érdekében felszólalni s rámutatni a tarthatatlan állapotokra? Bizonyára senkinek, nehogy lelkiismeretessége és buzgalma jutalmul egy kis fegyelmivel lejjék meg. — Így állván a dolgok, tisztelettel kérdem még egyszer

a t. Szerkesztő urat, hogy hibáztatja-e még ezek után is az áll. isk. **tanintézetét?**

Az áll. iskola tanintézetének ^{1/15} része.

Ipar és kereskedelem.

× **A nagy trafikok ügye.** Hirt adtnak lapunk régebbi számaiban a nagy trafikok megszüntetéséről és akkor cáfolatot kaptunk e közlésünkre, bár annak tartalmát továbbra is fenntartottuk. Mivel azóta számos helyről, sőt az érdekelte körökből is kérdéseket intéztek hozzánk e tárgyban, utána jártunk a dolognak és most a **legilletékesebb helyről** nyert értesülésünket a következőkben tesszük közli:

A pénzügyi kormányzat törekvése a dohányárak nagyban eladásának államosítása felé irányul. *Ez a végcél.* De ennek megvalósíthatása még hosszú időbe kerül. Az államosítás feltétele a 20 tőzsdén tett kísérletnek sikerétől függ. A trafikokat a kormányzat szaképzett állami hivatalnokokkal fogja kezelteni és legelőször ott hozza gyakorlatba az állami felügyelet alatt álló tőzsdéket, a hol ennek állandó ellenőrzésére megfelelő közegekkel rendelkezik, mint pl. Ujhelyben. A jelenlegi államosítás ott történik, a hol kincstári dohányár-raktárak vannak felállítva, vagy a hol a jövőben ilyenek felállítatnak, mert ily helyeken a pénzügyminiszteriummal a kincstári áruraktár-ök kirendelt hivatalnokai a dohányárak nagyban kiszolgáltatását anélkül elvégzik, hogy ez az államnak költségre kerülne. Erre, illetőleg az államosításra az birta a kormányzatot, hogy a kincstárt nagyobb jövedelemben segíti és megszünteti azokat a folytonos panaszokat, melyekre a nagytőzsdék tulajdonosainak a visszafélési adnak okot. Addig is meghagyja a nagytráfikosoknak, hogy a nekik kiszolgáltatott világos, középbarma és barna szivárokat a kistőzsdék „köz” árnyosán osszák fel, a hol pedig az önző nagytráfikosok ezen utasításnak nem felelnek meg, ott a legelső számottevő panaszra, a pénzügyminiszter a fogyasztás érdekében teljes szigorral lép fel és az ilyen nagytráfikot esetleg saját kezelés alá vonja.

× **Vasárnapi munkaszünet a vidéken.** A kereskedelemügyi miniszter körrendeletet adott ki, melyben szigoruan meghagyja, hogy a vidék azon fűszerkereskedői, kik egyuttal dohánytőzsdédt is tartanak, szintén kötelesek üzletoi ket vasárnapokon zárni, dohányt és szivart azonban a kapu alatt, vagy az üzlet előtt árulhatnak. A hatóságokat pedig szigoruan utasítja e rendelet betartásának ellenőrzésére.

× **A miskolci (III.) országos kereskedelmi kongresszus** előkészítő bizottsága felkéri az ország összes kereskedőit, hogy a kongresszuson részt vegyenek és hogy részvételi szándékukat augusztus 15-ig bejelentsek. A vasuton való kedvezményes utazásra érvényes igazolvány megküldéséről, elszállásolásról stb. kellő időben gondoskodva lesz. Végül felkéri a bizottság a résztvevőket, hogy a napirend tárgyaihoz tartozó netáni indítványaik az előbb jelzett határidőig beküldjék.

A szerkesztőség üzenete:

B. H. Terebes. Utánküldtük a szerkesztőnek.
B. Bárfi. A műsört csak most kaptuk meg. Holnap meggy.
B. S. Csiz. Rendben van.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

Eladó ház.

Deák-utca 812 számú ház örök áron jutányosan eladó.

Apró hirdetések felvétele

kiadókvitalunkban

a „PESTI HIRLAP“ napilap részére.

Az apró hirdetések díja a „PESTI HIRLAP“-ban: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkkel nyomtatott szó 8 fillér. Az apró hirdetések előre fizetendők.

Az apró hirdetéseket *S.-A.-Ujhelyben kizárólagosan* mi vesszük fel.

Hivatalok, ügyvédek, kereskedők figyelmébe.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy egy a legjobban működő

írógépet

szereztem be, és ezen az alábbi díjszabás mellett mindenféle írottat leírok és sokszorosítok.

Leírások árai:

Egy oldal fólió nagyságig, magyar vagy német nyelven kézírásról	— kor. 40 fill.
Idegen nyelvű munkáknál, oldalanként	— „ 90 „
Különböző címek levélborítékokra írva 1000 db.	6 „ — „
„ „ ragasztólappal írva 4000 db.	7 „ — „
„ „ sokszorosított levelekre 1000 db.	6 „ — „

Sokszorosítások árai:

Az első oldal	2 példányban	— kor. 50 fill.
„ „	5 példányig	80 „
„ „	10 példányig	1 „ — „
„ „	50 példányig	1 „ 50 „
„ „	100 példányig	2 „ — „
„ „	200 példányig	2 „ 60 „
„ „	200-tól feljebb minden 100-ért	— „ 50 „

Minden további oldalnál 10%-os engedmény.

Külső 5 példányig csak fél oldalnak számít.

A számítás alapján a gépen írt 33 soros oldal képezi. Nagyobb munkák, állandó, folyó v. különleges szakművek egyezség szerint *Allami és városi hivataloknak és ügyvédi irodáknak 10% kedvezmény.*

Fenti árszabásnál a papírt munkaadó adja, kívánatra azonban, üzletemből, ahol minden minőségű papírból nagy raktárt tartok, annak olesó felszámítása mellett a papírt is adom.

Vidéki megbízásokat postafordultával intézek el.

Legszigorúbb titoktartás üzleti életben.

Számos megbízást és becses pártfogást kérve maradok

S.-A.-Ujhely, 1900. július hóban

alázatos szolgálja

Deutsch Salamon

papír, fűszerkereskedő és könyvtár, gymnasium mellett.

Első zemplénmegyei honi butorcsarnok.

S.-A.-UJHELY.

Van szerencsém tisztelettel a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy egy *nagy bevásárlásról* haza érkezvén, ez alkalommal azon szerencsés helyzetben jutottam, hogy

BUTORRAKTÁRAMAT

a legmodernebb *szalon, ebédlő, és hálószoba berendezésekkel* óriási választékban bővíthettem ki.

Tekintettel pedig azon körülményre, hogy ezen nagy bevásárlásom alkalmával *egész raktárkészleteket vettem meg* azon kellemes helyzetben vagyok, hogy *mától fogva áruimat sokkal olcsóbb árakon hozhatom forgalomba mint ezelőtt.* Miért is kérem e kedvező alkalmat meg ragadni és ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig, úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

63—52

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Javításokat jutányos árban kifogástalanul eszközöl.

Dísz- és igas-lószerszámok, különleges ostorok, ostornyelekből nagy raktár

Sérvkötőben nagy raktár.

Landesmann Samu szijgyártó és nyerges

SATORALJA-UJHELY. Rákóczy-utca. (Kis-piacz)

Lovak apolásához szükséges mindenféle kalomlegességek és eszközök.

Legfinomabb bőrszírok, kenőcsök, szappanok.

Vadászati eszközök nagy választékban

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1900. évi máj. 1-től. —

Indul Ujhelyből:

Budapest felé

Reggel gyors v.	7 óra 28 perc.
Délután személy v.	12 óra 13 perc.
Délután gyors v.	4 óra 02 perc.
Este vegyes v.	9 óra 10 perc.

Kassa felé

Reggel személy v.	7 óra 06 perc.
Délután személy v.	1 óra 15 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.

Mező-Laborcz felé

Reggel vegyes v.	7 óra 06 perc.
Délután személy v.	1 óra 35 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.

Érkezik Ujhelybe:

Budapest felől

Reggel vegyes vonat	6 óra 33 perc.
Délután gyors v.	12 óra 55 perc.
Délután személy v.	4 óra 39 perc.
Este gyors v.	8 óra 14 perc.

Kassa felől

Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v.	2 óra 52 perc.
Este vegyes v.	8 óra 31 perc.

Mező-Laborcz felől

Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v.	3 óra 30 perc.
Este vegyes v.	8 óra 31 perc.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések

közzétételére

legalkalmasabb Zemplénvá-

megye legelterjedtebb s

egyetlen politikai lapja

a

Felsőmagyarországi Hirlap.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

E rovatban egyszeri beiktatás 5 sorig 50 fillér, minden további szó 4 fillérbe kerül, vastagabb betűkből 8 fillér. Felvilágosításokat szíves készséggel ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg be-
küldetik.

Vidékről beküldhetők az apróhirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apróhirdetés szövege is feljegyezhető.

Elegáns levélpapírok

dobozonként

1 koronáért

KAPHATÓ

Landesmann Miksa és Társa

könyveskereskedésében

Sátoralja-Ujhely

Wekerle-tér 502.

Löwinger Menyhért szobafestő

S.-A.-UJHELY.

Korona-utca 701.

Ajánlkozik úgy helyben mint vidékre: templom-, szoba-festésre és tapétázásra jutányos árak mellett.

E rovatban egyszeri közlésért

5 sorig 50 fillér fizetendő.

Czím nélküli hirdetekről készséggel ad felvilágosítást a kiadóhivatal

Jó karban levő
gymnasium V. osztályára
szóló

TANKÖNYVEKET

keres megvételre egy tanuló.
Czíme e lap kiadóhivatalában.

Egy jókarban levő
női kerékpár

jutányos áron eladó.
Czím a kiadóhivatalban.

Sérvkötők

(Elsőrangú gyártmány.)

nagyválasztékban kapható

Landesmann S.
szijgyártó üzletében

S.-A.-Ujhely. Rákóczy-utca.